

KONCHILAR HAYOTI

Gazeta 1991-yildan chiqa boshlagan

№15 (801), 2025-yil 15-avgust

facebook.com/nkmkofficial

t.me/ngmkofficial

instagram.com/nkmk.official

www.ngmk.uz

■ Zarafshon qurilish boshqarmasi tashkil topganligining 60 yilligiga

BUNYODKORLIK SOLNOMASI

Navoiy kon-metallurgiya kombinatining yirik, asosiy bo'linmalaridan biri bo'lgan Zarafshon qurilish boshqarmasi ishchi xizmatchilari, muhandis-texnik xodimlarining asriy Qizilqum sahrosi bag'rida ulkan sanoat korxonalari, zamonaviy shaharlar, ichimlik suvi tarmoqlari, ijtimoiy soha obyektlarini barpo etishdagi keng ko'lamli faoliyati ana shunday yuksak mezon bilan qiyoslashga munosibdir. Boshqarma ahil jamoasi nafaqat Zarafshon-Uchquduq vohasi, balki respublikamizning poytaxti va boshqa hududlarida ham iqtisodiy hamda ijtimoiy ahamiyatga molik binolarni sifatli qurib bitkazib, foydalanishga topshirgan.

"Oltin vodiy" madaniyat saroyida qurilish sohasi xodimlarining kasb bayrami va Zarafshon qurilish boshqarmasi tashkil topganligining 60 yilligi qo'shaloq bayram sifatida nishonlandi. Tantanada "NKMK" AJ Boshqaruv raisi – Bosh direktori Q.Sanaqulov quruvchi-bunyodkorlar, soha faxriylarini muhim sanalar munosabati bilan qizg'in muborakbod etdi.

Kombinat rahbari ta'kidlaganidek, keyingi yillarda qurilish sohasi mamlakatimiz iqtisodiyotining yetakchi tarmoqlaridan biriga aylanib bormoqda. O'zbekistonda 2024-yilda investitsiyalar hajmi 35 milliard dollarga yetdi. 2016-yilda bu raqam 16 milliard dollarni tashkil etardi. Kombinatimizda ham bu sohada misli ko'rilmagani yutuqlarga erishilyapti. Ulkan jamoaning hamjihatligi va sohaga yangi qurilish texnologiyalarining joriy etilishi evaziga 2026-yilgacha mo'ljallangan investitsion loyihalar dasturi 2024-yilda, muddatidan ikki yil oldin bajarildi.

Ilm, tinimsiz mehnat, hamjihatlik, ishlab chiqarish obyektlarini rejadani oldin ishga tushirishga yangicha yondashuvlar yutuqlarga asos bo'lmoqda. Natijada qisqa davrda zamonaviy korxonalar – 5 ta yangi zavod va boshqa ko'plab tarmoqlar ishga tushirildi. Kombinatining eng yirik oltin ishlab chiqarish korxonasi bo'lgan 2-gidrometallurgiya zavodida bir paytlar 30 million tonna ma'dan ishlangan bo'lsa, bugungi kunga kelib, bu raqam 60 million tonnaga yetdi. Kombinat bo'yicha ma'danni qayta ishlash 115 million tonnaga yetdi. Bunday bunyodkorlik ishlari Zarafshon qurilish boshqarmasining 2700 nafarga yaqin mohir quruvchi-bunyodkorlari kuch-g'ayrati bilan amalga oshirilyapti.

Quvondiq Sanaqulovich shunday murakkab loyihalarni amalga oshirishga katta hissa qo'shayotgan qo'rilish-montaj tashkilotlari va "Sanoatelektromontaj" trestining mohir quruvchilariga tashakkur izhor etdi. Quruvchilik – sharafli va mashaqqatli kasblardan biri. Qurilish

degani, bu – ayniqsa, kon-metallurgiya sohasida o'z-o'zidan bo'lib qoladigan ish emas. Chunki, har bir loyiha murakkabliklarga ega. Texnik shartlarini mukammal ishlab chiqishdan – loyihani bunyod etishgacha bo'lgan jarayon juda katta bilim va tajriba talab etadi.

Shodiyona kunda Zarafshon qurilish boshqarmasiga rahbarlik qilgan Nikolay Shukin, Nikolay Dyakov, Igor Zaxarov, Otaxon Mahmudov, Faxriddin Umarov, G'ayrat Suleymanov, Axmat Umarov, Viktor Suxodubenko, Ali Eshonqulovlarining xizmatlari ta'kidlab o'tildi.

Yig'ilishda Q.Sanaqulov Zarafshon qurilish boshqarmasi ilg'orlaridan bir gu-

ruhiga turli darajadagi "Konchilik shuhrati" ko'krak nishoni va "NKMK faxriysi" unvonini tantanali tarzda topshirdi. Mukofotlanganlar orasida "Zarafshon" qurilish-montaj boshqarmasi 5-uchastka g'isht teruvchisi Usen Bozayev, "Sanoatelektromontaj" montaj-qurilish tresti 1-ixtisoslashtirilgan montaj-qurilish boshqarmasi uchastka boshlig'i Akram Ibragimov, trestning 39-montaj-qurilish boshqarmasi muhandisi Irina Shodiye-va, "Navoiy" qurilish-montaj boshqarmasi 2-uchastkasi elektrpayvandchisi Rustam Yusupov, "Zarafshon" qurilish-montaj boshqarmasi 4-uchastkasi elektrpayvandchisi Abi Kartabayev, 4-avto-

baza 3-kolonna avtomobil haydovchisi Elmurod Eshov, Ishlab chiqarish-texnik butlash boshqarmasi boshlig'i Bogdan Sviridov, "Sanoatelektromontaj" montaj-qurilish tresti tokari Shermet Xolov, "Navoiy" qurilish-montaj boshqarmasi duradgori Sayim Adizov, "Zarafshon" qurilish-montaj boshqarmasi 4-uchastka qoplovchi-plitkachi Malohat Nasimova, 4-avtobaza kran mashinisti Anvar Karayev, Zarafshon qurilish boshqarmasi xo'jalik mudiri Albina Qurayeva, "Navoiy" qurilish-montaj boshqarmasi bo'yoqchisi Azizjon Mirzayev va boshqalar bor. Tantanali yig'ilishda O'zbekiston Respublikasi Qurilish va uy-joy kom-

munal xo'jaligi vazirining o'rinbosari O.Jo'rayeva va Zarafshon shahar hokimi N.Rahmanovlar ham ulkan jamoa a'zolarini kasb bayrami hamda Zarafshon qurilish boshqarmasi tashkil topganligining 60 yilligi munosabati bilan qutlab, boshqarma boshlig'i O.Hasanovga esdalik sovg'alarini topshirdilar.

Bayram shodiyonalari dilrabo kuy-qo'shiq va raqslarga ulanib ketdi. "Farhod" va "Oltin vodiy" madaniyat saroylari badiiy jamoalari quruvchi -bunyodkorlar hamda tantana mehmonlari uchun konsert dasturini namoyish etdilar.

Nizomiddin SADRIDDINOV.

■ Taassurot

SAHRO TILSIMLARI

Bugun yurtimiz har go'shasida bayram shukuhi kezmokda. "Vatan uchun, millat uchun, xalq uchun!", degan ezgu g'oyani mujassam etgan mustaqilligimizning o'ttiz to'rt yilligiga yurtimizning eng chekka hududi bo'lgan konchilar maskani – Uchquduqda ham tayyorgarlik avjida. Navoiy kon-metallurgiya kombinatining bu hududda joylashgan Shimoliy kon boshqarmasi jamoasi ham eng ulug', eng aziz ayyomni ajoyib mehnat sovg'alari bilan kutib olishga qizg'in hozirlik ko'rmoqda.

O'tgan asrda bu zamindan foydali qazilmalar ulkan zaxirasi topilgani sahro ifratuzilmasini tubdan o'zgartirib yubordi. Avvaliga geologlar, keyin konchilar, muhandis-texnologlar, mutaxassislar ko'chib kelishi natijasida ilk bor ishchilar posyolkasi qad rostladi. Keyinchalik aholi soni o'sishi, hudud kengayishi hisobiga unga shahar maqomi berildi. Bugungi kunda shaharda turli millat va elat vakillaridan tarkib topgan qariyb 40 ming nafarga yaqin baynalmilal aholi ahil-inoq, tinch-totuvlikda yashab kelmoqda.

Uchquduq o'tgan asrda qad rostlagan shahar. Ungacha bu yerlar kimsasiz cho'l bo'lgan. Iqlimi boshqa hududlardan farq qiladi. Qishi - sovuq, yozi - jazirama. Chekka hudud aholi moslashib, ko'nikib ketgan. Har qanday ob-havoni pisand qilmay, yashamoqda, kecha-yu kunduz mehnat qilmoqda. Buni katta jasorat va haqiqiy qahramonlik, desa bo'ladi. Olib borayotgan ishlari esa vatanparvarlik va fidoiylikdan dalolat. Bugun bu zamin ahli shunday ta'rif, tahsinga loyiqdir!

Bu manzil go'yoki sahro bag'ridagi mo'jiza! Zamonaviy, o'bod va sanoatlashgan. Ayniqsa, keyingi yillardagi bunyodkorlik ishlari, o'zgarishlar chekka hududga yanada betakror joziba bag'ishladi. Shu o'rinda aytib o'tish kerakki, Uchquduqning - Uchquduq bo'lishida Navoiy kon-metallurgiya kombinatining hissiati beqiyos. Bugun shaharga salobat bag'ishlab turgan ko'plab quri-

lishlar ushbu gigant korxona tomonidan amalga oshirilgan.

Yana bir gap. Uni dunyo taniydi. Bilasizmi, uni mashhur qilgani nima? Albatta, birinchisi – sanoat industriyasi, ikkinchisi – taniqli shoir Yuriy Entin she'ri va "Yalla" guruhi ijrosiga mansub "Uchquduq" qo'shig'idir!

Mustaqillik yillarida e'tirofqa molik ko'plab ishlar amalga oshirildi. Buning natijasida ishlab chiqarish obyektlari soni, quvvatlari kengayib, minglab yangi ish o'rinlari yaratildi. 1995-yilda 3-gidrometallurgiya zavodi barpo etilishi tarixiy voqealik bo'ldi. Bu – mustaqillikning ilk davridagi eng katta loyiha edi.

Shimoliy kon boshqarmasi! Qimmatbaho metallar ishlab chiqarishga ixtisoslashgan kombinatining yetakchi korxonasi. Boshqarma ayni paytda o'zining "Dovg'iztov", "Sharqiy", "Auminzo-Amantoy", "Turabay" konlari, 3 va 5-gidrometallurgiya zavodlari, Avtomobil transporti boshqarmasi, Temir yo'l transporti boshqarmasi kabi yirik ishlab chiqarish obyektlari va yana 10 dan ortiq sexlar, laboratoriyalar, uchastkalariga ega.

Ayniqsa, keyingi sakkiz yil boshqarma faoliyatida yangi sahifa ochildi. Bu davrda amalga oshirilgan yirik investitsion loyihalar uning ishlab chiqarish salohiyatini yanada oshirib yubordi. Jumladan, umumiy qiymati 528,4 million AQSh dollari

bo'lgan "Auminzo-Amantoy" ma'danli maydonida oltin ma'danlarini qazib olish va qayta ishlash majmuasini qurish (GMZ-5) (I-II bosqich)", umumiy qiymati 319,8 million AQSh dollari bo'lgan "Qoqpatas va Dovg'iztov oltin konlarida ma'dan qazib olish (III navbati)" kabi muhim ahamiyatga ega investitsion loyihalar hisobiga uning ishlab chiqarish quvvati keskin o'sdi. Buning natijasida kon boshqarmasida tog' jinslarini qazib olish yillik quvvat 132,6 million kubometrga, ma'danni qayta ishlash 15 million tonnaga yetdi. Buning natijasida olis hududdagi bo'linma NKMKning eng ilg'or, yetakchi bo'linmalaridan biriga aylandi. Buni so'zda, oddiy raqamlarda ifodalash oson. Uning zamlirida fidokorona mehnat, ulkan jasorat, izlanish, intilish, fidoiylik, birdamlik va mashaqqat mujassam.

3-gidrometallurgiya zavodi tashkil topganiga 30 yil to'ldi! Mustaqillikning ilk yillarida qurilgan. Yettita zavod ichida o'ziga xos jihatlari bilan ajralib turadi. Bu yerda sulfidli ma'dan tarkibidan qimmatbaho metall ajratib olish zamonaviy texnologiyalar asosida yo'lga qo'yilgan. Bunday texnologiyalar dunyoda kam. Chunki, sulfidli ma'dan qattiq tarkibli bo'lib, metallurgiya sanoatida ma'danni qayta ishlash o'ta murakkab hisoblanadi.

■ Xabar

"Muruntov" konida yildan-yilga oltin tarkibli ma'danlarni qazib olish va 2-gidrometallurgiya zavodida ma'danni qayta ishlash hajmining doimiy o'sib borishi natijasida portlatish ishlariga bo'lgan ehtiyoj ortmoqda.

"MURUNTOV" KONIDA SAMARADORLIK SARI YANGI QADAM

Kon ishlari bo'yicha muhandislar Oybek Sadritdinov, Ilhom Muxtorov, bosh muhandis Sarvar Rayimovlar tomonidan ilgari surilgan "Muruntov" konida portlatish energiyasini optimallashtirish" ratsionalizatorlik taklifi o'zining ijobiy samarasini beriyapti.

– Konda ommaviy portlatishlar jarayonida ko'p hollarda tog' jinslarining rejadagi bloklar tomonga noqulay surilishi kuzatiladi. Bu holat yon-atrofdagi bloklar chegarasining shikastlanishiga, shuningdek, loyihada belgilangan parametrlardan chetga chiqish hamda qo'shimcha burg'lash zaruratiga olib keladi. Portlatish mahsulotlari texnologik yo'llarni to'sib qo'yib, ish grafisini buzadi va ishlab chiqarish samaradorligini pasaytiradi. Ushbu muammoni yechish uchun mutaxassislarimiz bilan birgalikda burg'lash-portlatish ishlari-
da yangicha yondashuvni o'ylab topdik, – deydi Oybek Sadritdinov.

Muallif mazkur g'oyani amaliyotga joriy etishda ikki xil usul orqali yechim topdi:

1. Oxirgi qatordagi zaryad balandligini kamaytirish. Quduqlarning oxirgi qatorida zaryad balandligini 5,15 foizga qisqartirish portlash to'liqlinib yo'nalishini aniqroq nazorat qilish imkonini bermoqda. Bu bilan qo'shni bloklarga zarar yetishining oldi olinib, massivning geometrik shakli saqlanishiga erishilmoqda.

2. Turlicha diametrlilik burg'ilash usuli. Quduqlarning oxirgi qatori kichikroq diam

Taassurot

SAHRO TILSIMLARI

Oxiri. Boshlanishi 1-betda

— Shu o'rinda, zavod tarixiga nazar solamiz. O'ttiz yilda uning quvvatini kengaytirish bo'yicha ko'plab ishlar amalga oshirildi. Jumladan, biologik oksidlash va eritmaga o'tkazish majmuasi qurildi, bakterial tanlab eritmaga o'tkazish "BI-OKS" texnologiyasi ishlab chiqarishga joriy etildi. Keyinchalik uni modernizatsiyalash, biooksidlash modullarini ko'paytirish hisobiga bioreaktorlar soni 60 taga yetkazildi. Bu, zavodda ma'danni qayta ishlashni 28,7 foizga, yarim tayyor mahsulot ishlab chiqarishni 22 foizga oshirish imkonini berdi. Zavodimiz biooksidlash texnologiyasi asosida ishlaydigan dunyodagi 18 ta zavodning eng yirigi hisoblanadi, — deydi korxona direktori Bekzod Husanov.

Jahonda raqobat kuchayib, texnologiyalar takomillashib bormoqda. Bu esa ilm, izlanishlarni talab etmoqda. NKMK ham keyingi yillarda gidrometallurgiya sanoatida bu kabi yechimtalab muammoga duch kelgandi. Yaqin yillargacha zavodda biologik yo'l bilan qayta ishlangan ma'dandan 85 foizgacha qiimmatbaho metall ajratib olinar, qolgan 15 foizi esa texnogen chiqindiga chiqib ketardi.

— Bir guruh olim va mutaxassislar bu muammoga joriy yechim topish maqsadida, o'n yil ilmiy izlanish, minglab tajriba-sinov va tadqiqot ishlarini olib bordi. Natijada fan va texnika sohasida dunyoda muqobil bo'lmagan - "Texnologik va ishlanishi murakkab bo'lgan oltin tarkibli ma'danlarni qayta ishlash va o'zlashtirishning kompleks texnologiyalarini ishlab chiqish va joriy etish" ilmiy-amaliy ishlanmani yaratishga erishildi. Ushbu kashfiyot O'zbekiston va dunyo miqyosda tan olinib, xalqaro oltin medal va fan va texnika sohasida Davlat mukofotiga sazovor bo'ldi, — deydi kon boshqarmasi bosh muhandisi Shuhrat Norbadalov. — Germaniyaning "Engineering Dobersek GmbH" injiniring kompaniyasi mutaxassislari bilan hamkorlikda bu ishlanma asosida zavodda filtrlash, quritish va kuydirish sexi ishga tushirilgani oltin ajratib olish darajasini 17,25 foizga, qimmatbaho metall ishlab chiqarish hajmini 16,2 foizga oshirish, chiqindidan yiliga 1,5 tonna qo'shimcha oltin olish imkoniyatini yaratdi. Dunyoni olimlar ilmi asraydi, degan gapning isboti bu.

Ayni paytda 7 va 8-tegirmon bloklarining ishga tushirilishi va buning hisobiga korxona yillik ishlab chiqarish quvvatini 10 million tonnaga yetkazish, shuningdek, flotatsiya sexini kengaytirish evaziga bir sutkada qayta ishlash hajmini 25 ming tonnadan 28 ming tonnaga oshirish imkoniyatini yaratdi. Bu bilan jamoa to'xtab qolgani yo'q. Ishlab chiqarishni oshirish yo'lidagi ishlar, ilmiy izlanishlar davom etmoqda. E'tirofli jihat, ushbu ishlarni amalga oshirishda zarur barcha asbob-uskuna va ehtiyot qismlar o'zimizda mahalliylashtirilib, Navoiy mashinasozlik zavodi va Shimoliy kon boshqarmasi bo'linmalarida tayyorlangani, bunyodkorlik ishlarini Zarafshon qurilish boshqarmasi tomonidan amalga oshirilgani mablag'larni iqtisod qilish bilan birga, ishlab chiqarish sur'atini keskin oshirib yubordi.

Ushbu gidrometallurgiya zavodini rivojlantirish yo'lida olib chiqishda kombinat rahbari Quvondiq Sanaqulov boshchiligidagi Otabek Mustaqimov, Ulug'bek Ergashev, Baxtiyor Xolmurodov, Ne'matulla Ahatov, Nuriddin Mirzoyev, Shuhrat Norbadalov va boshqa yetuk mutaxassislarning xizmatlari beqiyos bo'lganini alohida ta'kidlash joiz.

O'tgan yillar mobaynida zavodni rivojlantirish yo'lida olib chiqishda birinchi navbatda bu yerda ishlayotgan va ishlab ketgan ko'plab insonlarning beqiyos xizmatini singganligini faxr-iftixor bilan aytib o'tishni o'rinni, deb bilamiz. Bekzod Husanov, Komiljon Toshpo'latov, Zuhridin Sirjov, Tolmas Hasanov, Bobur Eshquvvatov, Anvar Qodirov, Dilshod ShodiyeV singari tajribali mutaxassislar va yosh rahbar-xodimlar yetishib kelayotganini e'tirof etish joiz.

Kombinatda ishchi-xodimlar mehnati doim e'tiboridan Mustaqillik yillarida Shimoliy kon boshqarmasidagi ham ko'plab soha darg'alari yuksak mukofotlarga sazovor bo'lgani fikrimiz isboti. Jumladan, O'zbekiston Qahramoni Anatoliy Panin, "O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan sanoat xodimi" faxriy unvoni sohibi Yuriy Zolotaryov, "Do'stlik" ordeni sohiblari Olga Vasilenok, Maya Soy, Guljamila Turg'unboyeva, "Mehnat shuhrati" ordeni sohiblari Qahramon G'afurov,

Bashorat Tursunova, ularning munosib izdoshlari bo'lgan "Shuhrat" medali sohiblari Matkarim Aliqulov, O'ktam Qudratov, Muhiddin Saidov, Mehridin Muhammedov, Alisher Shodmonov, Umar Mahamatov, "Jasorat" medali sohibi Aleksandr Xalturinskiylar Shimoliy kon boshqarmasida ishlagan davrlarda shunday yuksak e'tirofga loyiq topilgani bunga yaqqol misoldir.

Qizilqum sahrosi — bepoyon cho'l! Borar manzilimiz — Uchquduq uning bag'rida joylashgan. Navoiydan uch-to'rt soatlik yo'l. Birinchi borayotgan kishi uchun uning taassuroti qiziq va zavqli. Ammo, doimiy qatnovchilar uchun aksi: ko'z yo'lga, kengliklarga o'rganib qolgan.

Biz o'rناshgan taksi yo'lga chiqdi. Yengil mo-shinda — haydovchidan tashqari to'rtta yo'lovchimiz. Hamrohlar notanish bo'lgani uchunmi ancha joygacha suhbatimiz qovushmadi.

Jumanazar ismli aka chidab tura olmadi. Ancha gapdon shekilli, jag'i ochildi. Shu bahona bir-birimiz bilan tanishib oldik.

— Ulumnikka (o'g'lim) borayapman. Nabiralarni ko'rgani. Lekin, Uchquduqqa birinchi borishim. Navoiygacha ikki yuz kilometr yo'l bosib keldim. Buyog'i yana qancha shofyor?

— Uch yuz.
— Ehhey, tupkanning tubida ekanam. Ha mayli. Odamlar Amerikaga borib-kelayapti. O'g'limni ko'p koyirdim, tez-tez kelmaysan deb. Endi bildim: bekor qilgan ekanman. Keb-ketish oson emas ekan.
— Bunisi hali holva. Agarda, Uchquduq markazidan uning eng oxirgi nuqtasiga boraman desangiz yana 350 kilometr yo'l bosishingizga to'g'ri keladi...
— Oddiy qishloqda yashaymiz. Tirikchilik mol-hol, dehqonchilikdan. Azyboy (o'g'li) uch yilcha bo'ldi Uchquduqda yashab, ishlayapti. Odam qancha olisda yashasa, shuncha qadrla bo'ladi. Hamma havas qiladi, palonchivoynig' uli durust ekan, ota-onasiga "tushama!" bo'lmay, o'z aravasini tortib yuribdi, deydi. Ha aytmoqchi, ulim tog'-kon zavodida (NKMK demqochil!) ishlaydi.

— Yaxshi qilibsiz, otaxon!
Gurung yanada qo'r oldi...
Yaxshi hamroh — yaxshi ekan. Borar manzilga qanday yetib kelganimizni sezmay qoldik. Ana olisdan Uchquduq bo'y-bastini ko'rsatdi. Bu, konchilar maskaniga yetib kelganimizdan darak edi. Hamrohlar bilan xuddi eski qadrdonlardek ili q xayrlashdik...

Uchquduqda keyingi yillarda ijtimoiy sohada ham ko'plab bunyodkorlik ishlari amalga oshirildi. "Orzu" istirohat bog'i, "Oltinko'l" dam olish maskani ana shunday g'amxo'rlik namunasidir. Buning uchun mahalliy aholi davlatimizdan, kombinatimizdan cheksiz minnatdor.

2019-yilda kombinat tomonidan qurib berilgan o'n gektarlik "Oltinko'l" dam olish maskani uchquduqliklar uchun munosib tuhfa bo'ldi. Bu, aholining ko'p yillik orzusi edi. Bundan bugun barcha xursand. Eng sevimli dam olish go'shasiga aylangan. Ayniqsa, kechki shabada, mo'tadil havo, ko'lning go'zal tarovati, musiqali favvoralar, chiroqlar jilvasi, quvonchlar - bundan ko'ngillar yayraydi. Bu, nafaqat hordiq maskani bo'lib, balki suv zaxirasidan zarur hollarda foydalanish imkoniyatini ham yaratdi. Ko'lning kechki shabadasida tanga huzur bag'ishlaydi.

— Bu bog' va ko'lni qurganlar baraka topsin! Qancha odam duoda. Har kuni bu yerlarda yuzlab odam madaniy hordiq oladi. Bolajonlar quvonchini qarang! Mazza qilayapti, — deydi Mohiya opa Primova. — Qarang, tun allaqachon atrofini o'z zulmatiga cho'l'g'agan bo'lsada, hech kim bu yerdan ketgisi kelmaydi. Ularning bu mo'jizalarga qarab to'ymayotgani shundoqqina hayratidan sezilib turibdi.

Shuni alohida ta'kidlash joizki, Uchquduq shahri barpo etilishi, so'nggi yillarda "Kelajak" yoshlar markazi, "Konchi" sihatgohi, "Lochin" sog'lomlashtirish majmuasi, "Marvarid" suzish havzasi, "Uchquduq" madaniyat saroyi va boshqa ijtimoiy obyektlar barpo etilgani kombinatning uchquduqliklarga munosib tuhfasidir. El farovonligi, farzandlar kelajagiga xizmat qilyotgan bu imkoniyatlardan bugun ko'p millatli xalq rozi!

Abdumajid JO'RAYEV,
"Navoiy kon-metallurgiya kombinati" AJ
Matbuot markazi boshlig'i.

■ Из подразделений комбината

Маркшейдеры можно назвать штурманами горного производства, ведь от точности их работы зависит безопасность проведения горнодобывающих работ, качество строительства подземных объектов и предприятий. Маркшейдерское обеспечение горных и буровзрывных работ включает в себя подготовку графической документации (маркшейдерской основы) для составления проектов, задание направления горных выработок и контроль за параметрами, вынос в натуру проекта расположения взрывных скважин и контроль за параметрами блока, подсчёт объёмов выполненных горных работ. Поэтому любое предприятие, занимающееся горными разработками, имеет в своём штате маркшейдерскую службу.

ШТУРМАНЫ ГОРНОГО ПРОИЗВОДСТВА

Не является исключением и Навоийский горно-металлургический комбинат, в структуре которого маркшейдерам отведено одно из ключевых мест. О трудовых буднях инженеров данного профиля в Зармитанской золоторудной зоне рассказал главный маркшейдер Южного рудоуправления комбината **Абдуназар Хуррамович ХАМРАЕВ**.

— В подразделениях Южного рудоуправления трудятся 28 маркшейдеров. Все они ежедневно выполняют свою работу непосредственно на производственных площадках — в карьерах и шахтах. Задачи маркшейдеров достаточно обширные. Среди них - осуществление ведомственного и производственного контроля за правильностью разработки месторождений полезных ископаемых, охраной зданий и сооружений от вредного влияния работ, связанных с использованием недрами, а также соблюдением других требований в области использования и охраны недр: своевременное и высококачественное осуществление маркшейдерских работ при проектировании, строительстве, реконструкции и эксплуатации предприятий по добыче полезных ископаемых; совершенствование организации и методов ведения маркшейдерских работ на основе широкого внедрения новейших достижений науки и техники, передового опыта; выполнение мероприятий, обеспечивающих при проведении горных работ безопасность для жизни и здоровья работников и населения.

Кроме того, совместно с другими службами рудоуправления маркшейдеры занимаются определением наиболее рациональных и эффективных схем развития горных работ на основе результатов детального изучения горнотехнических, гидрогеологических и других условий разработки месторождения полезных ископаемых; осуществляют периодический контроль за соблюдением установленных соотношений геометрических элементов их шахтных сооружений во время эксплуатации. Совместно с геологической службой на основании маркшейдерской и геологической документации определяют и ведут учёт объёмов выполненных горных работ, в том числе объёмов добычи и потерь полезных ископаемых, полноты отработки запасов полезных ископаемых.

Наши маркшейдеры обязательно участвуют в разработке текущих и перспективных планов развития горных работ рудоуправления в части обеспечения требований проекта и безопасности ведения горных работ; в рассмотрении представляемых на согласование проектов строительства, реконструкции, консервации и ликвидации предприятий по добыче полезных ископаемых, проектов производственных планов и иных документов, связанных с деятельностью маркшейдерской службы; ведут учёт состояния вскрытых, подготовленных и готовых к выемке запасов полезных ископаемых и т.д.

— В последнее время требования к скорости и точности стали намного выше, в связи с чем, в нашем комбинате активно внедряются в производство цифровые технологии. Появились ли новые возможности в работе у маркшейдеров?

— Конечно, трудовые будни маркшейдеров значительно трансформировались. Мы используем современное оборудование — электронные тахеометры «Leica TS11», нивелиры «Leica NA332», теодолиты, инструменты для камеральных работ и другое. Помогают в работе различные компьютерные программы. К примеру, программа «Depos» ведёт подсчёты и вычисление объёмов горной массы, программа «Autocad» и другие значительно ускорили маркшейдерское обслуживание.

В следующем году планируем установить на карьере рудника «Марджанбулак» геодезическую GPS-станцию, которая позволит сократить камеральные работы и ускорит обработку данных. На шахту рудника «Зармитан» рассчитываем приобрести профилировочную станцию - это не только облегчит и ускорит очень важные профилировочные работы в стволах, но и позволит сократить

■ Muloqot

“Adolat” sotsial-demokratik partiyasi Siyosiy Kengashi raisi Robaxon Maxmudova, partiya fraksiyasi a’zosi Behzod To’xtamurodov va hududiy Kengash faollaridan iborat ishchi guruh islohotlarning joylardagi ijrosi bilan tanishish maqsadida Navoiy viloyatida bo’ldi. Safar davomida yirik sanoat korxonalari, ijtimoiy soha obyektlari faoliyati, aholi bandligi, yoshlar va xotin-qizlarni qo’llab-quvvatlash bo’yicha amalga oshirilayotgan ishlar o’rganildi.

NKMKDA TO’MARISLAR ISHLAYDI

Metallurgiya sanoati bir qarashda faqat erkaklar ishlaydigan sohadek yanglish taassurot uyg’otadi. Yurtimizda shunday korxonalar borki, og’ir sanoat yo’nalishida bo’lishiga qaramay, xotin-qizlarimiz ham unda fidoyilik bilan mehnat qilmoqda. Navoiy kon-metallurgiya kombinatining mashinasozlik zavodi shunday tuzilmalardan biridir.

Qariyb 21 million AQSh dollari evaziga Janubiy Koreya texnologiyasi asosida modernizatsiya qilingan mexanik-yig’uv sexi o’z yo’nalishida Markaziy Osiyoda o’xshashi yo’q, noyob ishlab chiqarish majmuasi hisoblanadi. Bu yerda 800 tonnali ma’dan maydalash tegirmonlaridan tortib, oddiy bolt-gayka kabi kichik detallargacha 15 ming turdagi mahsulot tayyorlanadi.

Sexning “yuragi” hisoblangan, 100 tonnaga cha yuk ko’tarish quvvatiga ega kranni o’zbek qizi – Difuza Normurodova boshqarayotgani e’tirofga sazovor. Zavodda bunday mehnatkash xotin-qizlar soni 800 nafardan ortiq ekani quvonarlidir.

“Adolat” SDP Siyosiy Kengashi raisi Robaxon Maxmudova korxona ishchilari bilan samimiy muloqot qildi. Suhbat davomida yurtimizda xotin-qizlarga yaratilayotgan imkoniyatlar sabab opa-singillarimiz har bir sohada o’z o’rniga ega bo’lib borayotgani ta’kidlandi. Partiyaning dasturiy maqsadlarida ham bu jihat alohida e’tiborga olingani, xotin-qizlarga munosib turmush va mehnat sharoitlarini yaratish yo’lida “Adolat” SDP bundan keyin ham tizimli tashabbuslarni ilgari surishda davom etishi aytiladi.

Partiya g’oyalarga xayrixohlik bildirgan bir guruh xodimlar a’zolar safiga qabul qilindi.

HUNARLI AYOL RO’ZG’ORIDA BARAKA BO’LADI

Navbahor tumani tobora yengil sanoat markaziga aylanib boryapti. So’nggi 3-4 yilda o’nga yaqin tikuv-trikotaj fabrikalari, qo’shma korxonalar ishga tushirilgani shundan dalolat beradi. Jaryonda xotin-qizlarning uyushib, mustaqil ishlab chiqarish sexlariga asos solayotgani yanada e’tiborga molikdir. Ishchi guruh shunday kichik fabrikalardan biri – “Guller textile” mas’uliyati cheklangan jamiyatida bo’lib, tikuvchi xotin-qizlar bilan uchrashdi.

■ Oramizdagi odamlar

QURUVCHILIK KASBINI SHARAFLAB

Bor joydan yo’q qilish oson, ammo yo’q joydan bor qilish – halol mehnatning, matonat va sadoqatning eng yorqin namunasidir. Qurilish – faqat bino yoki inshoot emas, balki insonning hayoti, muhiti, kelajagi barpo etiladigan soha. Bino qurayotgan har bir qo’l harakati ortida hayotga ishonch, yurtga muhabbat va mehnatga sadoqat yotadi. Ana shunday insonlardan biri – butun umrini qurilish sohasiga bag’ishlagan, bugungi kunda Zarafshon qurilish boshqarmasida uchastka boshlig’i vazifasida samarali faoliyat olib borayotgan Davlat Boboqulovdir.

Navoiy shahrida tavallud topgan D.Boboqulovning mehnatkash va jonkuyarligi bolaligidan boshlangan. Otasi Yavqoch Boboqulov shofyor — avtobus haydab, onasi Gulnasan Qosimova esa buxgalter sifatida fidoyilik bilan ishlab, oila tebratishgan. Qahramonimiz katta farzand bo’lib, ikki singlisi va ikki ukasiga bosh bo’lib ulg’aydi. Ilk ta’limni Navoiy shahridagi 2-maktabda olgach, o’rta ta’limdan so’ng, o’qishni texnika bilim yurtida davom ettirib, qurilish sohasi bo’yicha mutaxassislik diplomiga ega bo’ldi. Katta hayotga dadil qadam tashlagan bo’ljak buniyodkor harbiy xizmatni Afg’onistonning Qandahor shahrida, razvedka bo’linmasida o’tadi.

– Bu kasbni nega tanlaganman? Bu shunday kasbki, yo’qdan bor qilasiz, – deydi D.Boboqulov bil bilan suhbatda. – To’liq jarayonni o’z ko’zingiz bilan ko’rasiz, poydevordan boshlab, asta-sekin bino tiklanadi, ichki-tashqi fasad ishlati... Bino tayyor bo’lganda esa mehnatgiz samarasini ko’rib, ko’zingiz quv-naydi! Bobom Aliakbar Qosimov ham qurilish sohasida ishlagan. Men aslida bobomning kasblarini davom ettirdim. Harbiy xizmatdan qaytganimda – u davrlar ikki oy yurib, so’ng qayergadir ishga kirish majburiy edi. Bobom ishini boshlashim kerakligi haqida gapirdilar

hamda “Janubsanoatmontaj” tresti rahbari huzuriga boshlab bordilar. U kishiga muddaoni aytib, “Eti sizniki, suyagi bizniki” dedilar-da, meni ilk mehnat jamoam sari yo’llab qo’yidilar...

Shunday qilib, mehnat faoliyatini mazkur trestda montajchi vazifasida boshlagan fidoyi quruvchi o’z kasbini siddiqdildan ado etib, tashabbuskorligi bilan ham ko’pchilikning nazariga tushdi. Bir muddat “Navoiyazot” korxonasida ham faoliyat olib bordi. Ammo qurilish tashkiloti uni yana o’z bag’riga oldi. 1995-yilda Zarafshon shahridagi qurilish ishlariga yuborilib, bir necha yil shu yerda qolib ketdi. Natijada 2001-yilda Zarafshon qurilish boshqarmasidan taklif tushib, D.Boboqulov o’zi boshqarayotgan brigada bilan birga yangi korxonaga kelib qo’shildi. Shu tariqa uning taqdir yo’li Zarafshon bilan chambaras bog’landi.

Qariyb 40 yillik faoliyati davomida “Qizilqumsement” zavodining 3-navbati qurilishida ish boshlagan zabardast buniyodkor Navoiy IESdagi qurilish ishlarida hamda qishloqlarga toza ichimlik suvi quvurlari tortish kabi yirik loyihalar-da ishtirok etdi. Zarafshondagi faoliyatining asosiy qismi esa 2-gidrometallurgiya zavodining qurilishi bilan chambar-chas bog’liq bo’ldi. Bundan tashqari, 3-, 7-gidrometallurgiya zavodlari qurilish-

larida ham samarali faoliyat olib bordi hamda Qizilqum fosforit kompleksi, Sugrali, Qoqpatasdagi yangi sexlar qurilishlarida faol ishtirok etdi.

– Bugungi kunda ana shu obyektlarni borib ko’rsam, u yerda jadal davom etayotgan faoliyat, insonlarning sa’y-harakatini kuzatib qalbimning tub-tubida iftixor tuyg’usi paydo bo’ladi, – deydi quruvchi. – Shuncha oila, shuncha xalq bundan manfaat ko’rmogda va ayni shu ishlarda o’zinning ham hissam borligidan behad quvonaman. Quruvchilikning jozibasi ham shunda, chammamda...

D.Boboqulov faoliyati davomida bugungi kunda nafaqa gashtini surayotgan Nariman Avezov, Sanoqul Iskandarov, rahmatli Valeriy Quyovon kabi bir qator fidoyi ustozlardan tajriba o’rgangan, ularning maslak hamda maslahatlariga quloq tutgan. Hozirda o’zi ham ko’plab shogirdlarga ustozlik qil-

moqda. Davlat akaning qo’l ostida hozirda 115 nafar ishchi mehnat qilyapti, asosan montajchilar, payvandlovchilar, temir konstruksiya ustalari.

Davlat Boboqulov ikki nafar farzand – bir qiz va bir o’g’ilning otasi. Oila davomchilari ham bugungi kunda Navoiy kon-metallurgiya kombinatida samarali mehnat qilib kelmoqda. Mehribon otaning turmush o’rtog’i ta’lim sohasida ishlagan, hozirda nafaqada. Davlat aka va rafiqasi besh nafar nabiraga bobobuvi bo’lib, sururbaxsh keksalikka asta qadam qo’yishmoqda...

– Agar qaytib yana dunyoga kelsam ham yana quruvchi bo’lardim. Boshqa kasbda menga joy yo’q! Kabinetda o’tirib ishlay olmayman, – deya suhbatimiz yakunida o’z hayot haqiqatini bildirgan Davlat aka qalbidagi orzu-umidlarni ham bayon qildi: – Kelgusida kombinatimizda buniyod etiladigan zavodlar, konlar va ijtimoiy obyektlar qurilishida

Ishchi guruh oromgohning 3-mavsumi yakuni-ga bag’ishlangan marosimda ishtirok etdi. Jaryonda faol o’quvchilar hamda muassasa kutubxonasiga badiiy asarlar sovg’a qilindi.

MAHALLA – ISLOHOTLAR MARKAZI

Mahalla yurtimizda amalga oshirilayotgan islohotlarning ro’yogga chiqishida muhim bo’g’in sanaladi. Prezidentimiz tashabbusi bilan “Mahalla yettilligi” tizimi yaratilgach, aholi, birinchi navbatda xotin-qizlar va yoshlar bandligini ta’minlash, jinoyatchilikka qarshi kurashish, ehtiyojmand qatlarni qo’llab-quvvatlash kabi muhim vazifalarni bevosita mahallaning o’zida ta’minlashga imkon tug’ildi. Endilikda tizim xodimlaridan fidoyilik bilan mehnat qilish talab etiladi.

“Adolat” SDP Siyosiy Kengashi raisi Robaxon Maxmudova Nurota tumanidagi “Amir Temur” mahallasida bo’lib, yettilik xodimlari bilan muloqot qildi. Mahallada 3654 nafar aholi istiqomat qiladi. Umumiy 884 ta oila mavjud bo’lib, asosan dehqonchilik, chorvachilik va hunarmandlik yo’nalishlari hudud drayveri hisoblanadi.

Uchrashuvda mahalla raisi, hokim yordamchisi, xotin-qizlar faoli, yoshlar yetakchisi, profilaktika inspektori, ijtimoiy xodim va faollar bilan suhbat qilindi. Ularning faoliyati, kelgusi rejalari o’rganildi.

Jumladan, mahallani hozirgi “Sariq hudud” toifasidan olib chiqish, buning uchun jinoyat va huquqbuzarliklarni jilovlash, aholi real daromadlarini oshirish borasida ko’rilayotgan chora-tadbirlar va amaliy takliflar muhokama qilindi. Shundan so’ng qishloq aholisi uchun sayyor qabul o’tkazildi. Murojaatlarning aksariyati tadbirkorlikni boshlash, ishga joylashish va kasb-hunar o’rganishga oid bo’lgani e’tiborga molik. Xusu-

san, Sanobar Asqarova bolalikdagi orzusi sabab 50 yoshida Navoiy innovatsiyalar universitetiga o’qishga kirib, bu yil biologiya-kimyo fakultetini tamomlagani va endilikda feldsherlik kursida o’qimoqchi ekanini bildirdi.

Yana bir murojaatchi, Shahnoza Hazratova og’ir ijtimoiy sharoiti va turmush o’rtog’ining nogironligiga qaramay, Navoiy davlat pedagogika institutini tamomlab, maktabgacha ta’lim tashkilotiga ishga kirganini ma’lum qildi.

Tadbirkorlikka intilayotgan nurotalik ayollar ham o’z tashabbuslarini o’rtaga tashladi. Nigina Karimova bir necha yildan buyon pillachilik, asalarichilik va nonvoylik bilan shug’ullanishi, mehnat ortidan ro’zg’ori obod bo’layotganini aytib, non va asal mahsulotlari savdosi uchun ko’chma do’kon ochishda amaliy yordam so’radi. Uning ushbu tashabbusi qo’llab-quvvatlanib, qonun doirasida hal etilishi belgilandi.

Bundan tashqari, tadbirda moddiy yordam, uy-joy ta’miri va kommunal xizmatlarga oid o’n-dan ortiq murojaat qabul qilindi. Bildirilgan har bir murojaat deputatlar va mas’ullar nazoratiga olinib, hal etish uchun barcha choralar ko’rilishi belgilandi.

UCH SOTIXDAN MILLION DAROMAD

Tomorqadan unumli foydalanish orqali yuqori daromad olayotgan yurtdoshlarimiz soni ortib bormoqda. Ularga davlat tomonidan imtiyozli kredit va subsidiyalar ajratilishi qishloq aholisining bandligini ta’minlab, el dasturxonini to’kin bo’lishiga xizmat qilyapti. “Adolat” SDP ishchi guruhini ana shunday sobihkorlardan biri, nurotalik Mamarajab Bozorov xonadonida bo’ldi.

Umumiy maydoni 17 sotixni egallagan hovlining bir qariq yeri ham bo’sh emas, shundan 3 sotixida issiqxona barpo etilgan.

– Avvallari faqat chorva bilan shug’ullanardik. Mahalla va hokimlik taklifi asosida 50 million so’m imtiyozli kredit olib, issiqxona tashkil qildik. Hozirda pomidor, kartoshka, sabzi, piyoz va turli ko’katlar yetishtiryapmiz. Hosildorlik yuqori, xaridorlarning o’zi uydan olib ketadi”, – dedi M.Bozorov.

■ 12-avgust – Davlat soliq xizmati organlari tashkil etilgan kun

Soʻnggi yillarda Oʻzbekiston soliq tizimida muhim islohotlar amalga oshirildi. Ushbu islohotlar koʻpincha iqtisodiy oʻsishni taʼminlaydigan, investitsiyalarni ragʻbatlantiradigan va davlat funksiyalari uchun etarli daromad yigʻilishini taʼminlaydigan yanada samarali, shaffof va adolatli soliq tuzilmasini yaratish zarurati bilan bogʻliqdir. Bu islohotlar mamlakatni iqtisodiy shakllantirishda hal qiluvchi rol oʻynaydi. “NKMK” AJning Moliya departamenti Soliq hisobi boʻlimi boshligʻi Mardon Jabborovdan amaldagi soliq qonunchiligiga qanday oʻzgartirish va qoʻshimchalar kiritilganligi va ularning ijrosi kombinat tizimida qanday amalga oshirilayotganligi borasida gapirib berishni soʻradik.

■ Inson va qonun

IQTISODIY SUDLARDA

huquqiy taʼsir choralari qoʻllash toʻgʻrisidagi ishlarni yuritish

Bugungi kunda iqtisodiy sudlarda huquqiy taʼsir choralari qoʻllash bilan bogʻliq bir qator ishlar koʻrib chiqilmoqda.

Oʻzbekiston Respublikasi Iqtisodiy protsessual Kodeksi (IPK)ning 217-moddasiga binoan, huquqiy taʼsir choralari quyidagilardan iborat:

- faoliyatni tugatish;
- atrof tabiiy muhitga zararli taʼsir koʻrsatayotgan obyektlar faoliyatini tugatish va (yoki) qayta ixtisoslashtirish;
- faoliyatni cheklash, toʻxtatib turish va taqiblash, bundan favqulodda vaziyatlar, epidemiyalar hamda aholining hayoti va sogʻligʻi uchun boshqa haqiqiy xavf yuzaga kelishining oldini olish bilan bogʻliq holda faoliyatni oʻn ish kunidan koʻp boʻlmagan muddatga cheklash, toʻxtatib turish hollari mustasno;
- banklardagi hisobvaraqlar boʻyicha operatsiyalarni toʻxtatib qoʻyish, bundan qonunda nazarda tutilgan hollar mustasno;
- moliyaviy sanksiyalarni qoʻllash, bundan soliqlar va boshqa majburiy toʻlovlar toʻlash muddatini oʻtkazib yuborganlik uchun penyalar hisoblash, shuningdek yuridik shaxsning yoki fuqaroning sodir etilgan huquqbuzarlikdagi aybini tan olganligi va moliyaviy sanksiyalar summalarini ixtiyoriy ravishda toʻlaganligi hollari mustasno;
- tadbirkorlik faoliyatining ayrim turlari bilan shugʻullanish uchun litsenziyalarning (ruxsatnomalarning) amal qilishini oʻn ish kunidan koʻp boʻlgan muddatga toʻxtatib turish yoki ularning amal qilishini tugatish va litsenziyalarni (ruxsatnomalarni) bekor qilish, bundan Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi va Oʻzbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan beriladigan litsenziyalarning (ruxsatnomalarni) mustasno.

Sud qonunchilikka muvofiq boshqa huquqiy taʼsir choralari ham qoʻllashi mumkin. Huquqiy taʼsir choralari qoʻllash toʻgʻrisidagi arizalar bilan sudlarga nazorat qiluvchi organlar murojaat etishga haqli boʻlib, mazkur arizaga ular tomonidan IPKning 219-moddasida koʻrsatilgan hujjatlar ilova qilinishi lozim.

Ushbu toifadagi ishlarni koʻrishda sud ishda ishtirok etuvchi shaxslarni sud majlisining vaqti va joyi toʻgʻrisida xabardor qilish bilan birga arizachining zimmasiga javobgarni sud majlisining vaqti va joyi toʻgʻrisida xabardor qilish majburiya-

tini yuklashga haqli. Mazkur shaxslarning kelmaganligi, agar sud ularning kelishini majburiy deb topmagan boʻlsa, ishni koʻrib chiqish uchun toʻs-qinlik qilmaydi.

IPKning 221-moddasiga asosan, huquqiy taʼsir chorasini qoʻllash toʻgʻrisidagi ish ishini sud muhokamasiga tayyorlash toʻgʻrisidagi ajrim chiqarilgan kundan eʼtiboran oʻn besh kundan ortiq boʻlmagan muddatda koʻrib chiqilishi kerak, bundan ariza sudga kelib tushganidan keyin kamida bir oydan soʻng koʻriladigan moliyaviy sanksiyalarni qoʻllash toʻgʻrisidagi ishlar mustasno.

Ushbu toifadagi ishlarni koʻrishda sud huquqbuzarlik hodisasi boʻlgan-boʻlmaganligini va uning sodir etilganligi faktini; tekshirish uchun va tekshirish natijalari boʻyicha dalolatnoma yoki boshqa hujjat tuzish uchun asoslar va nazorat qiluvchi organning vakolatlari bor-yoʻqligini; mazkur huquqbuzarlikni sodir etganlik uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan-tutilmaganligini va huquqiy taʼsir chorasini qoʻllash uchun asoslar bor-yoʻqligini aniqlaydi. Moliyaviy sanksiyalarni qoʻllash toʻgʻrisidagi ish koʻrib chiqilayotganda sud moliyaviy sanksiyalar summasining hisob-kitobi qanchalik toʻgʻriligini ham tekshiradi. Huquqiy taʼsir chorasini qoʻllash toʻgʻrisidagi ish boʻyicha kelishuv bitimi yoki mediativ kelishuv tuzilishiga yoʻl qoʻyilmaydi.

Shuningdek, IPKning 222-moddasiga binoan, huquqiy taʼsir chorasini qoʻllash toʻgʻrisidagi ish boʻyicha sudning hal qiluv qarori ushbu Kodeksda belgilangan qoidalariga koʻra sud tomonidan qabul qilinadi.

Ishni koʻrib chiqish natijalari boʻyicha sud huquqiy taʼsir chorasini qoʻllash toʻgʻrisida yoki bildirilgan talabni qanoatlantirishni rad etish toʻgʻrisida hal qiluv qarori qabul qiladi va mazkur hal qiluv qarori, agar apellyatsiya shikoyati (protesti) berilmagan boʻlsa, u qabul qilinganidan keyin oʻn kun oʻtgach qonuniy kuchga kiradi.

Apellyatsiya shikoyati (protesti) berilgan taqdirda sudning hal qiluv qarori, agar u bekor qilinmagan boʻlsa, apellyatsiya instansiyasi sudining qarori qabul qilingan kundan eʼtiboran qonuniy kuchga kiradi.

D.TURDIYEV,
Uchquduq tuman iqtisodiy sudi raisi.

■ Hushyorlik – davr talabi

“Navoiyuran” davlat korxonasi tasarrufidagi “Zafarobod” kon boshqarmasida ishlash koʻplab yurtdoshlarimiz uchun katta imkoniyat va barqaror daromad manbaidir. Shu boisdan nafaqat Navoiy viloyati, balki qoʻshni hududlardan ham koʻplab fuqarolar ushbu tashkilotda ish boshlashni orzu qiladilar.

FIRIBGARLARGA ALDANIB QOLMANG!

Afsuski, ushbu ehtiyoj va intilishdan foydalanib qolishni maqsad qilgan ayrim shaxslar firibgarlik yoʻliga oʻtmoqda. Ishga qabul qilish belgilangan qonuniy tartibda amalga oshirilishiga qaramasdan, baʼzi kimsalar oʻzini vakolatli shaxs sifatida tanishtirib, odamlarni aldayotgani aniqlanmoqda.

Xususan, “Zafarobod” kon boshqarmasiga qarashli boʻlinmalardan birida ishlovchi fuqaro A.B.V. (ismi oʻzgartirilgan) oʻz xizmat mavqeidan foydalanib, 2024-yil dekabrda 2025-yil yanvar oyiga qadar besh nafar fuqaroni ishga joylashtirish va dasi bilan aldagan. U oʻzini “Navoiyuran” DK kadrlar boʻlimi mas’uli sifatida tanishtirib, turli miqdordagi pullarni — soʻm va AQSh dollariga mablagʻlarni firibgarlik yoʻli bilan talab qilib olgan va shaxsiy ehtiyojlariga ishlatgan. Uning davlat korxonasida ishga qabul qilish boʻyicha hech qanday vakolati boʻlmagan.

Shuningdek, yana bir holatda, “Zafarobod” kon boshqarmasiga qarashli boʻlinmada faoliyat yurituvchi xodim G.D.E. (ismi oʻzgartirilgan) ham oʻzini vakolatli tanishlari orqali ishga joylashtirib qoʻya oladigan shaxs sifatida koʻrsatib, fuqaro E.Yu.Ya.ni aldagan. U fuqaroni mansabdor shaxsga pora berishga qiziqtirib, 2025 yil fevral oyida “Daryo” (nomi oʻzgartirilgan) avtoshohbekatida 3 700 AQSh dollari va 400 ming soʻmni firibgarlik yoʻli bilan qabul qilib olgan paytida, huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan oʻtkazilgan tezkor tadbirida dalilily ashyolar bilan qoʻlga olingan.

Yuqorida bayon etilgan holatlar yuzasidan Oʻzbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksining tegishli moddalarida asosida jinoyat ishlari qoʻzgʻatildi va sudlar tomonidan firibgarlarga nisbatan qonuniy jazo tayinlandi.

Hurmatti fuqarolari!

Oʻzingizning orzu-maqsadlaringiz qurboniga aylanmang! Pul evaziga ishga joylashtirishni vaʼda qiluvchilarga ishonmang. Agar kimdir sizdan ishga joylashtirish uchun pul talab qilsa, darhol huquqni muhofaza qiluvchi organlarga murojaat qiling.

Firibgarlar tuzogʻiga tushib qolmang – hushyor va ogoh boʻling!

Sh.SHUKUROV,
“Zafarobod” kon boshqarmasi
Yuridik byuro yuriskonsulti.

■ Sport

DILDORA – KUMUSH MEDAL SOHIBI

Yaqinda Toshkent shahri mezbonlik qilgan boks boʻyicha Oʻzbekiston chempionatida ayollar oʻrtasidagi bahslardagi gʻoliblar qatorida Dildoraning nomi yangraganida u xursandchiligidan yigʻladi. Bu uni uyida kutayotgan ikki nafar qizaloqlariga bergan vaʼdasi ustidan chiqqanligidan quvunch yoshlari edi. D.Joʻrayeva chempionatda 80 kilogramm vazn toifasida kumush medalni koʻlga kiritdi.

Ilgari Shimoliy kon boshqarmasi Texnik nazorat boʻlimining ogʻir atletika boʻyicha mamlakat chempioni boʻlgan nazoratchisi Dildora Joʻrayeva endilikda Oʻzbekiston boks terma jamoasi aʼzosi hamdir.

Konchilar oilasida voyaga yetgan Dildoraning yoshlik davri kombinat tizimiga qarashli Uchquduqdagi “Lochin” sport sogʻlomlashtirish majmuasida oʻtdi. Dastlab futbolni tanlagan qiz bugun sambo, pau-erlifting va boks boʻyicha sport ustaligicha nomzod.

Sportchi ayollar odatda bola parvarishi, roʻzgʻor tashvishlari bilan boʻlib sportni erta tark etishadi. Dildora ham oila qurib kelin boʻlgan paytlari sportdan biroz uzoqlashdi. Biroq turmushdagi baʼzi qiyinchiliklarni yengib oʻtish uchun u yana sportga, sogʻlom hayotga qaytdi.

Dildoraning ish vaqti smenali. Shu bois sport zaliga borishi uchun uch kunda bir imkon boʻladi. Oʻsha

kuni sport formasini egniga ilib, Uchquduq boʻylab 10 kilometr masofani yugurib “sayr” qiladi.

– Men orzu bilan uxlab, maqsad bilan uygʻonaman, – deydi Dildora Joʻrayeva.

Qahramonimiz sport zalida qizaloqlari Farangiz va Madinalar bilan sport usullarini bir pastda oʻzlashtirib, goh umbalogo oshishadi, goh xona boʻylab yugurishadi. Bu, Dildora va uning safdoshlariga yaxshi kayfiyat bagʻishlaydi.

Bugun Shimoliy kon boshqarmasida ishlayotgan Dildoraxon kabi koʻplab ayollar uchun ishdan boʻsh vaqtlari “Lochin” sport majmuasi hordiq va sogʻlomlashtirish maskani hisoblanadi. Ular musobaqalarga mazkur sport majmuasida tayyorgarlik koʻrishadi hamda turli sport tadbirlarida ishtirok etadilar.

Laylo KARIMOVA.

■ Tibbiyot

Qabziyat – ich qotishi koʻp uchraydigan xastalik boʻlib, aholining 10-30 foizi ushbu kasallikdan aziyat chekadi. Asosan qariyalar, homiladorlar, kamharakat insonlar ich qotishidan bezovta boʻladi. Ich qotishi ikki va undan ortiq sutkada ichi kelmayotgan, defekatsiya vaqtida qiynaladigan va ichkarining oxirigacha boʻshashmagani his qilinadigan holatdir. Ich qotishi hazm tizimining keng tarqalgan buzilishlaridan boʻlib, alohida kasallik yoki boshqa kasallikning belgisi ham boʻlishi mumkin. Ich qotishda ichkaridagi suvning tez soʻrilishi, axlatning qotishi, axlat chiqargandan keyin ham ichaklar boʻshashmasligini his qilish, kuchli kuchanish va axlatni chiqara olmaslik holatlari kuzatiladi.

QABZIYAT

Qabziyatga uchrashning uch asosiy sababi bor. Bular – suyuqlik kam ichish, kamharakatlilik va meʼyordan ortiq dori vositalarini qabul qilish hisoblanadi. Ushbu xastalikda insonning qorin sohasida ogʻirlik, qattiq ogʻriq paydo boʻladi. Ishlaha kamayib, bot-bot koʻngil ayinishi va isitma koʻtarilishi mumkin.

Eng avvalo, ovqat hazm qilish sistemasi buziladi. Ogʻir oqibatlarida esa gemorroy, ichaklarning yorilishi, toʻgʻri ichakning jarohatlanishi, uzoq vaqt davom etgan qabziyat esa onkologik kasalliklarni boshlab keladi.

Kasallik vaqtida davolanmasa, bemor tezda vazn tashlaydi. Oʻt, buyrak, jigar shamollashi koʻp hollarda qabziyat tufayli yuzaga keladi. Organizmda saqlanib qolgan ortiqcha moddalar oʻzidan zahar ishlab chiqaradi va yon atrofdagi aʼzolarni shikastlaydi. Shu bois organizmimizdagi oʻzgarishlarga jiddiy eʼtibor bilan qarash hamda doimiy ravishda shifokor koʻrigidan oʻtib turish talab etiladi.

Ich qotishning nevrogen turi-neyroreflektor faoliyati buzilishidan, alimenter turi-notoʻgʻri ovqatlanishdan kelib chiqadi. Toksik turi-intaksikatsiya hisobiga rivojlanadi. Yatrogen turi-ayrim dori vos